

Welkom Cultuurcoaches en Buurtsportcoaches

7. Hoe draag ik bij aan vitale aanbieders in sport en cultuur?

Peet Mercus NOC*NSF

4 december 2025

Top-12 onderwerpen van de 2112 aanvragen – 1 april 2023 t/m 20 september 2025 - via de services **Sportakkoord Trajectbegeleiding op de club** en **Rabo ClubSupport 1-op-1 begeleiding**

Vraag van clubbestuur over vinden en binden van vrijwilligers

Online module Vrijwilligersmanagement

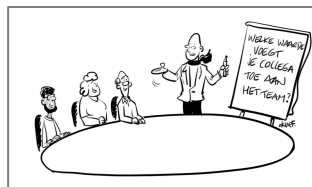
Info, filmpjes, werkbladen over werving/ behoud

Procesbegeleiding op de club

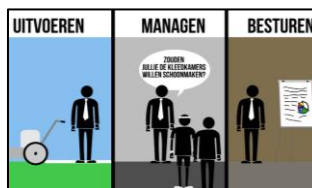
Bestuurscoaching o.g.v. HRM

Vraag-antwoord Sportbestuurdersplatform

Collega bestuurders in workshop

ZELFSCAN

Even in kaart brengen:

Onze club heeft leden% van de leden van de club is vrijwilliger
Onze club heeft vrijwilligers Er zijn nog vacatures voor vrijwilligers

☐ Onze vereniging heeft voldoende vrijwilligers voor het bestuur en commissies	☐ Nieuwe vrijwilligers worden ruim op tijd ingewerkt en actief begeleid
☐ Onze vereniging heeft voldoende vrijwilligers voor hand-en-spandiensten	☐ Het bestuur heeft een heldere visie en werkwijze m.b.t. vrijwilligersmanagement
☐ Het bestuur heeft een duidelijk overzicht van de vrijwilligerstaken op de club	☐ Vrijwilligers zijn voor leden en bezoekers duidelijk herkenbaar, bijvoorbeeld door een shirt
☐ Er is een duidelijk aanspreekpunt voor vrijwilligers	☐ Vrijwilligers hebben de vrijheid om zelf beslissingen te nemen
☐ Het bestuur kent de achtergrond van de leden (opleiding, werk, interesses)	☐ Het bestuur vraagt aan vrijwilligers om feedback en ideeën en geeft daar opvolging aan
☐ Het werven van vrijwilligers is goed georganiseerd	☐ Vrijwilligers worden bedankt en gewaardeerd door de club
☐ Het is van te voren duidelijk hoeveel tijd de functie van een vrijwilliger kost	☐ Er is minimaal 1x per jaar een voortgangsgesprek met vrijwilligers
	☐ Er worden gesprekken gehouden met vertrekkende vrijwilligers om te leren van hun reden van vertrek

Online tools en e-learnings

E-learning Code Goed Sportbestuur →

Deze e-learning biedt praktische richtlijnen voor goed bestuur op het gebied van verantwoordelijkheid, democratie, maatschappij en transparantie.

Workshops en masterclasses →

Erkenning door herkenning. In ontmoeting geven clubbesturen elkaar nieuwe inzichten.

Wet- en regelgeving →

Alle wet en regelgeving die voor sportverenigingen van toepassing is, overzichtelijk op een rij.

E-learning Vrijwilligers management →

Deze e-learning geeft handvatten om een goed georganiseerd en enthousiast vrijwilligerteam te creëren.

Ontwikkelbehoeftes van clubbestuurders →

Infobehoeften van clubbesturen verzameld, voor meer zicht op ontwikkelwensen.

4 inzichten voor bestuurders →

Samen doen, Meenemen, Eigenaarschap en Support

Toolkit Bestuurlijke vernieuwing →

Een optimale samenstelling van het bestuur zorgt voor een optimale toekomst van de club. Deze toolkit helpt bestuursleden om in gesprek te gaan over bestuurlijke vernieuwing en diversiteit.

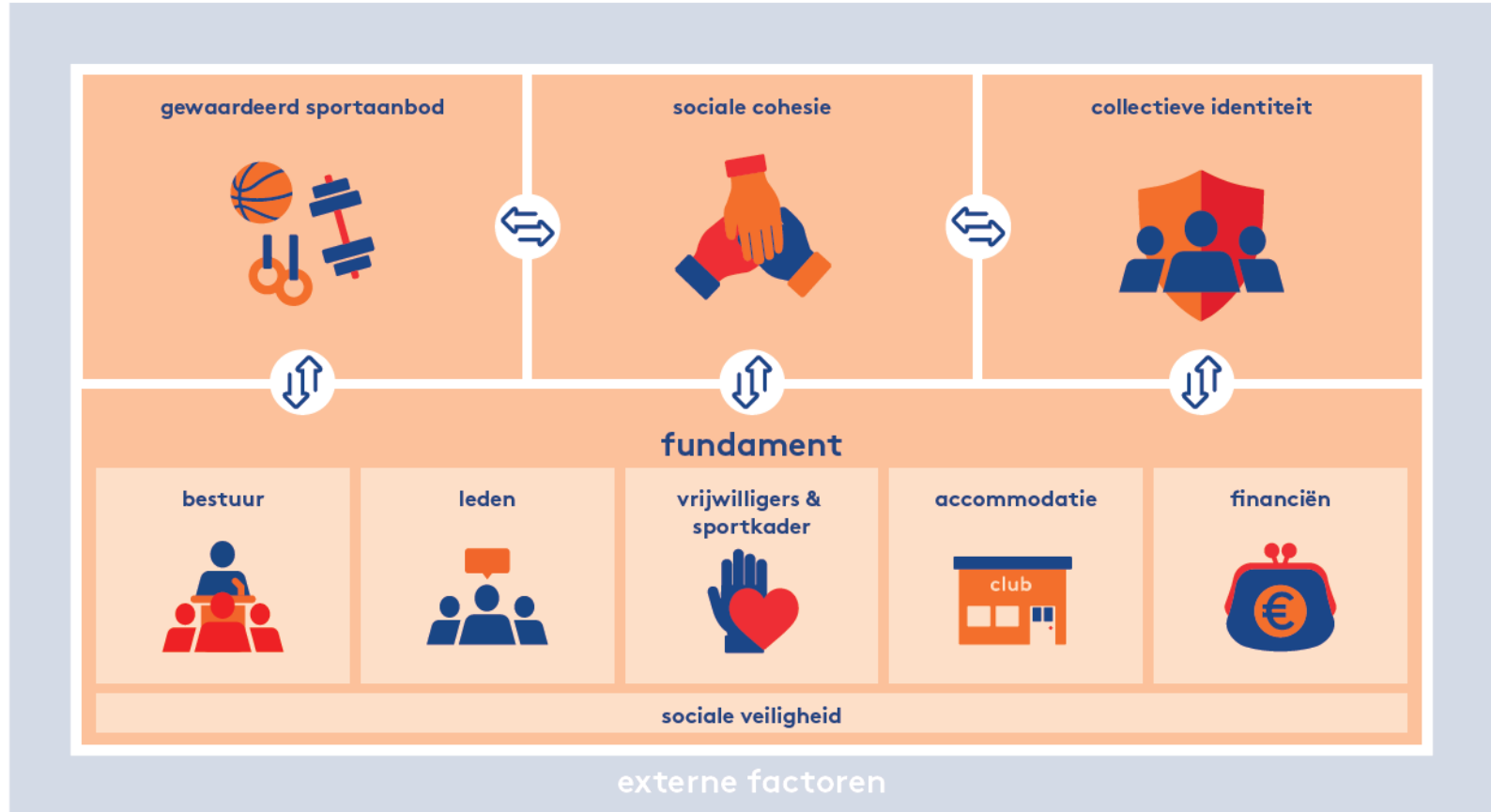
Talent voor je club →

Via het aanspreken van talent zorgen voor nieuwe inzet vrijwilligers.

Sportbestuurders platform →

Een online community voor en door clubbestuurders.

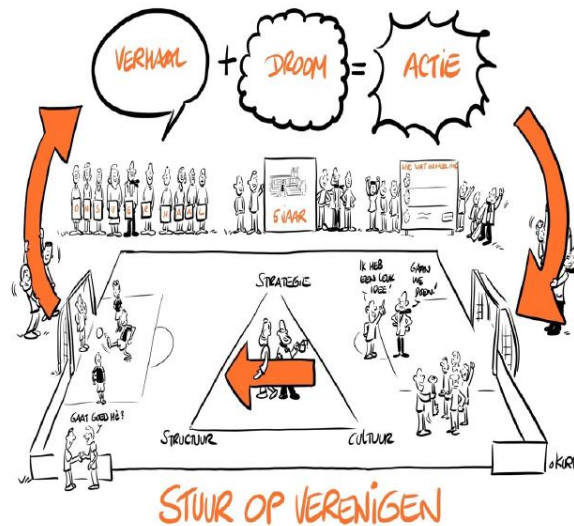
De vitale sportvereniging

Bekwame clubbesturen

bestuurders/besturen waarderen, ontzorgen, versterken

-> vitale clubs en
bestuurlijk kader

Op welke gebieden zou u zich verder willen ontwikkelen binnen uw functie bestuurder?

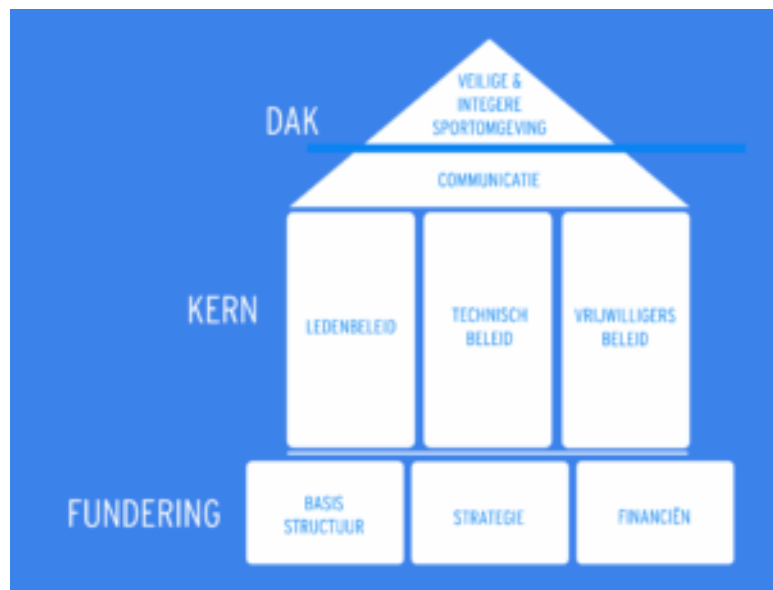
Resultaten Clubkadermonitor 2025, bestuurders, n=369

23%	Ledenbinding
21%	Goed besturen (democratisch, transparantie, verantwoordelijkheid, maatschappelijk)
20%	Visie & strategie bepalen voor de toekomst
16%	Persoonlijke competenties, zoals besturen op strategisch niveau, leiderschap, verbinden en maatschappelijk ondernemen
16%	Vrijwilligersmanagement en goed werkgeverschap
15%	Versterken organisatiekracht (financiën, kader en accommodatie)
11%	Veilige en gezonde sportomgeving
2%	Anders
3%	Dat weet ik niet

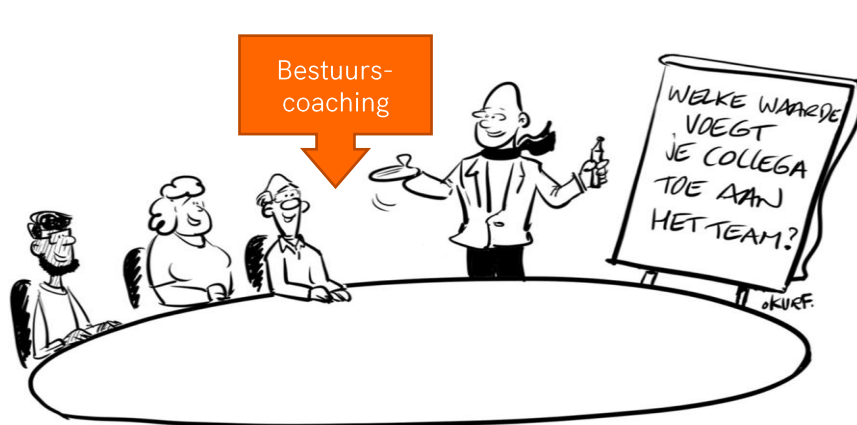
Voorbeeld KNHB

<https://www.knhb.nl/kenniscentrum/verenigingsondersteuning/blauwdruk/>

Blauwdruk digitaal werkbestand

Initiatieven, tools en ervaringen

E-learning

Filmpje
Back2Basics

1-2tje en
Sportbestuurders-
platform

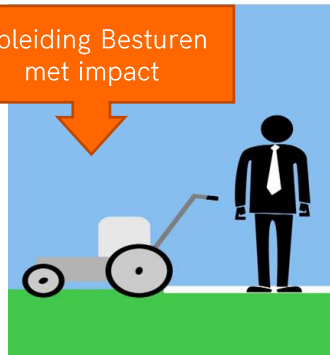
VO en AM
RaboClubsupport

Strategie-sessies
Workshops
Bestuurderscongressen

UITVOEREN

Opleiding Besturen
met impact

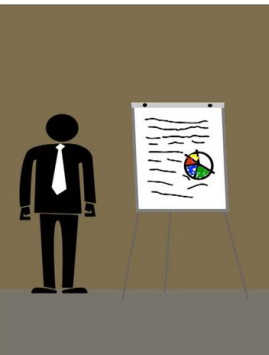

MANAGEN

ZOUDEN
JULLIE DE KLEEDKAMERS
WILLEN SCHOONMAKEN?

BESTUREN

Vraag & Antwoord

Stel hier je vraag of beantwoord er een. Via *Draag bij* + [Stel je vraag](#) kan je een vraag uitzetten. De vraag koppel je aan één of meerdere Thema's. Deelnemers die hierin expertise hebben krijgen een melding over jouw vraag.

Er zijn **58 vragen** gevonden.

Zoeken:

Thema:

Thema ▼

Sorteren:

Nieuw naar oud ▼

Zoeken

Vraag

Thema

Laatste activiteit

Gemeentelijk geïntegreerd vrijwilligersbeleid: goede voorbeelden gezocht

Inzet van sportoverstijgende programma's

3 dagen geleden

👁 70

💬 11

Ondernemende sportaanbieders

Maatschappelijke impact

- *Ondernemende sport = groot bereik, inclusief **mensen in kwetsbare posities***
- *O.a. door professionele begeleiding, flexibel aanbod en maatwerk*

Lokale samenwerking → Hulpmiddelen via website POS

- Breng je lokale ondernemende sportaanbieders in beeld → stappenplan
- Werk samen om mensen in kwetsbare posities in beweging te krijgen

Cultuur

Clubondersteuning

LKCA: pagina Sociale Veiligheid
(<https://www.lkca.nl/artikel/tips-kennis-sociale-veiligheid-amateurkunst/>)

Vitaliteitsscan Cultuur oost
(<https://cultuuroost.nl/kennis-en-actueel/route-vitaliteitsprogramma>)
pilot Ermelo, Nunspeet en Harderwijk

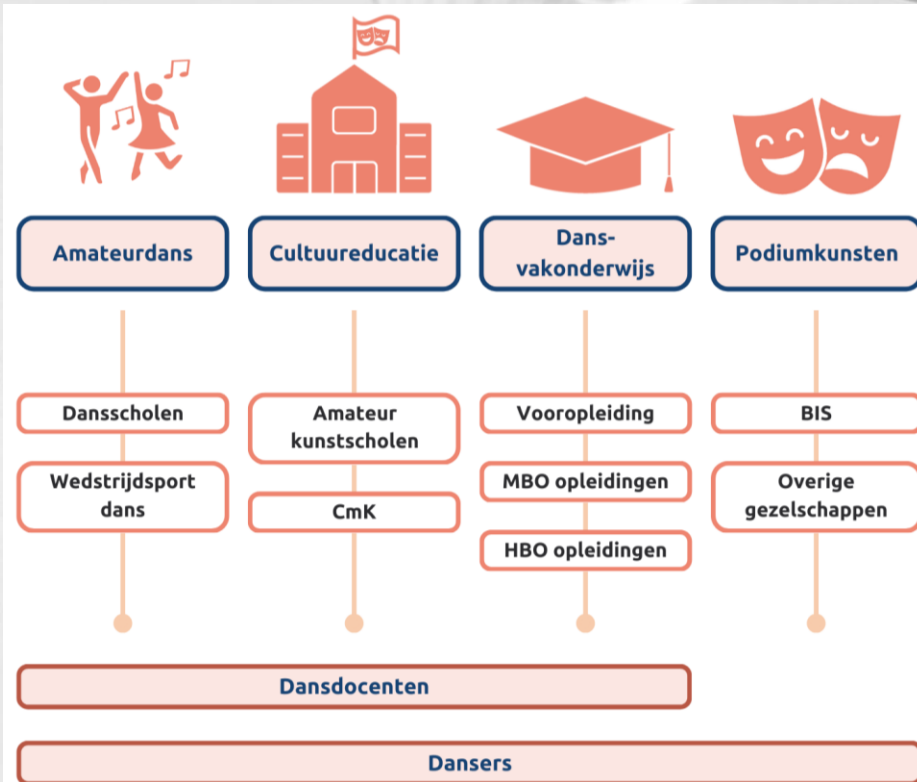
Toekomstijk, Kunstloc Brabant

Wegwijzer Goed Bestuur Huis voor de
Kunsten Limburg (publicatie is binnenkort)

The screenshot shows the top navigation bar of the LKCA website. It includes a logo on the left and links for 'KENNIS', 'PUBLICATIONS', 'AGENDA', 'IN GESPREK', and 'OVER LKCA' in the center. On the right, there are icons and links for 'bewaard' and 'inloggen'. Below the navigation bar is a large banner with a background image of a hand with the word 'NO' written on it. The banner text reads 'Kennisdossier sociale veiligheid' and 'Welke maatregelen zijn er nodig om de sociale veiligheid binnen de amateurkunstsector goed te regelen?'. A search icon and the word 'zoeken' are visible on the right side of the banner.

The screenshot shows the header and main content area of the Cultuur Oost website. The header includes the 'cultuur oost' logo, a search bar with 'Zoek', and a menu icon with 'Menu'. Below the header, there is a navigation bar with 'home / kennis & actueel'. The main content area features the title 'Kennis & Actueel' and a subtitle 'Cultuur Oost is de Gelderse advies- en ondersteuningsorganisatie op het gebied van kunst en cultuur.' To the left of the main content, there are three sections: 'Filter op diensten' (advies & beleid, netwerken, training & opleiding, onderbouwing & monitoring), 'Onderwerpen' (cultuureducatie, amateurkunst, jongerencultuur, cmk), and 'Regio' (groene metropoolregio, rivierenland). To the right of the main content, there are three image thumbnails: 'Training & Opleiding' showing a group of people, 'Nieuws' showing two women, and 'Terugblik' showing a group of people in a theater.

Dans Veilig verbindt de hele danssector

- Verbinding tussen deelsectoren
- Ontstaan vanuit de sector n.a.v onderzoeksrapport “Schaduw dansen”
- We zijn er voor organisaties, dansers & docenten
- Inzet op veilige en positieve danscultuur
 - Trainingen en kennisdeling sector breed
 - Preventie en bewustwording

Handreiking Dansscholen en Cultuureducatie

Bestaat uit 4 pijlers

1. Medewerkers
2. Leden/ Deelnemers/ Bezoekers
3. Locatie
4. Communicatie en Transparantie

Aanvalsplan

Rookvrij en verantwoord alcoholbeleid

- Hoe gaat het in jouw gemeente en bij de clubs die jij spreekt?
- Zijn clubs al actief bezig met een rookvrije omgeving en een verantwoord alcoholbeleid?
- Kunnen we helpen?

Doe mee met de sprint dit najaar:

- Agendeer deze thema's bij clubs:
hoever zijn ze en wat hebben ze nodig?

Laat je gegevens
achter en we nemen
contact met je op!

Info en tools – Rookvrije sport en verantwoord alcoholbeleid

[Handleiding rookvrije sport voor gemeenten](#)

[Richtlijnen Alcohol voor sportclubs](#)
[Richtlijnen Alcohol voor sportevenementen](#)

[Instructie Verantwoord Alcohol schenken in de sport](#)
[E-learning, Training, Certificaat](#)

[Handboek Wet- en regelgeving voor sportclubs](#)

[Borden Rookvrije sport en Toolkit](#)

[NIX18 materiaal/ leeftijdschecker](#)

[Workshop Gezonde Sportomgeving](#)
[Workshop Roken, Workshop Alcohol](#)

[Clubcoaching op maat \(door JOGG-Teamfit\)](#)

[Convenant gezonde sportevenementen,
over voeding, roken, alcohol en sponsoring](#)

WEERSTAND, vaak gehoorde argumenten tegen

Wij hoeven er niets aan te doen want:

Verantwoord alcohol

- Wij dronken toch ook bier toen we 16 waren.
- Alcohol drinken zit in de cultuur van de club/ sport, het hoort erbij.
- Alcohol is enorme inkomstenbron, dan gaan we inkomsten missen.
- Ouders vinden het wél goed.
- Op een terras in de stad zien kinderen ook mensen alcohol gebruiken.
- Ik wil best aan de (alcohol)wet voldoen, maar ik denk dat ik niemand meekrijg.
- We hebben geen zin om politie te spelen en er komt al zoveel op ons af.
- Vaak jonge mensen achter de bar, moeten zij dan leeftijdsgenoten hierop aan gaan spreken.
- Op onze club zijn geen problemen met alcohol.
- Als de jeugd hier geen alcohol kan krijgen, gaan ze even verderop achteraf alcohol drinken en gaan ze helemaal los met alle problemen erbij, dan liever hier enigszins gereguleerd op de club.

Rookvrij

- Vaak zijn het onbekenden, de bezoekers, die roken.
- Wie gaat ze daarop aanspreken? we willen de relatie goed houden.
- We hebben een paar vrijwilligers die zich enorm inzetten en roken, die gaan we toch niet zeggen dat ze hier niet meer mogen roken.
- Dat ga je toch niet tegenhouden.
- Dan roken ze op straat en nemen ze hun bier mee en dan krijgen we daar problemen mee.
- Als je hier niet mag roken gaan ze ergens anders drinken en derde helft houden.
- Op terras in de stad mag ook worden gerookt.
- Hoort vaperen ook bij rookvrij? Dat is minder erg toch?
- Dat moet de gemeente maar verbieden, dan gaan we mee.
- Dat moet de overheid maar verbieden en boetes aan de rokers opleggen.

MOTIVATIE, redenen vóór

Mogelijke reacties op weerstand. Hierom kiezen we er wel voor:

Verantwoord alcohol

- ✓ De wet naleven en boete voor de club voorkomen.
- ✓ Geen gedoe op de club en zorgen voor veiligheid en een gezonde omgeving.
- ✓ Ouders mogen erop rekenen dat hun kind bij ons in een gezonde sportomgeving is.
- ✓ Tegenover 1 ouder die het wel oké vindt, staan zovelen die erop rekenen dat wij als club geen alcohol schenken aan hun kind (onder 18 jaar).
- ✓ Problemen voorkomen, je wilt niet dat het echt een keer misgaat.
- ✓ Het is een keer (bijna) misgegaan in het verleden, dit willen we niet meer.
- ✓ Anderen beschermen en ideële gedachte, zoals veilig verkeer vanaf de club.
- ✓ We willen niet dat jeugd via onze club leert alcohol drinken.
- ✓ Sommige mensen storen zich aan dronken mensen, we willen de sfeer goed houden.
- ✓ We hebben als club – samen - besloten om verantwoord om te gaan met alcohol, o.a. NIX18, dat doen we samen, door ons er samen aan te houden en elkaar erop te mogen aanspreken.
- ✓ We hebben een vergunning voor het schenken van alcohol, niet voor niets verkregen, daar willen we zorgvuldig mee omgaan en onze verantwoordelijkheid nemen om na te leven.

Rookvrij

- ✓ Voor binnensport: de wet naleven.
- ✓ Prettige sportomgeving: geen rookgordijn.
- ✓ Tevreden leden/ ouders (9 op de 10 is voorstander): goede voorbeeld voor kinderen, geen rooklucht, geen 2e/3e hands rook.
- ✓ Minder afval met peuken en beter voor het milieu.
- ✓ We willen niet dat jeugd via onze club het roken (incl. vaperen) ontdekt.
- ✓ Ouders mogen erop rekenen dat hun kinderen bij ons in een gezonde sportomgeving zijn.
- ✓ Tegenover 1 persoon die wel wil roken, staan zovelen die blij zijn met een rookvrije omgeving.
- ✓ Mensen die toch roken reageren veelal positief als ze worden aangesproken.
- ✓ We hebben als club – samen - besloten om geheel rookvrij te zijn, dat doen we samen, door ons er samen aan te houden en elkaar erop te mogen aanspreken.
- ✓ Ook e-sigaretten/vapes zijn erg schadelijk voor de gezondheid én verslavend. We beschermen jongeren dus ook tegen de verleiding van vaperen. En laten zien dat dit geen normale producten zijn.

SUGGESTIES, voor clubs

Wat je als club kunt doen (en waarop je kunt doorvragen als clubondersteuner):

Verantwoord alcohol

- ☐ **Besluit en zichtbaarheid:**
Bestuur en vrijwilligers besluiten om actief aandacht te besteden aan verantwoord alcohol schenken en communiceren dit duidelijk in de club.
- ☐ **Afspraken met barmedewerkers/vrijwilligers:**
o.a. checken op leeftijd (ID) én volhouden NIX18.
- ☐ **Instructie:**
Iedereen die wel eens achter de bar staat haalt een IVA-certificaat, bijvoorbeeld via de E-learning Verantwoord Alcohol Schenken in de sport.
- ☐ **Naleving:**
Mensen aanspreken door barmedewerkers en door vrijwilligers, met NIX18 materialen als steun om naar te verwijzen 'zo doen we dat hier in de club!'
- ☐ **Schenktijden en goede voorbeeld:**
Afspraken voor momenten dat jeugd aanwezig is. Vrijwilligers drinken niet overmatig en drinken niet als ze jeugd begeleiden.
- ☐ **Coaching en stimulans om dit in te voeren:**
Dat ze JOGG-Teamfit inschakelen als ze hulp nodig hebben.

Rookvrij

- ☐ **Besluit en zichtbaarheid:**
Keuze maken wanneer en hoe rookvrij (en vapevrij) te worden en dat (herhaaldelijk) communiceren en laten zien, o.a. met de Rookvrij-borden.
- ☐ **Naleving:**
Mensen die nog roken/ vaperen vriendelijk aanspreken, met verwijzing naar de Rookvrij-borden, als steun 'zo doen we dat hier in de club!' Bepaal en spreek af wie meehelpt met aanspreken. Zie ook tips voor naleving op www.rookvrijegeneratie.nl/aan-de-slag.
- ☐ **Coaching en stimulans om dit in te voeren:**
Dat ze JOGG-Teamfit inschakelen als ze hulp nodig hebben.

GGD

Sportorganisaties
(Sportbedrijf of
teamsportservice)

Coördinator
Sport en
Preventie

Buurtsportcoaches,
cultuurcoaches of
combinatiefunctie
in onderwijs

Clubkadercoach
(vereniging- en
sportparkmanager)

Sportverenigingen /
sportaccommodaties

Beleidsmedewerker
(o.a. Sport en
Volksgezondheid)

Samenwerken in de sportomgeving

Verslavingszorg partijen

Verenigingsondersteuner

JOGG-Teamfit coaches

Beweegcoach

JOGG- regisseur

BVO's

Adviseurs Lokale Sport

Lokale Sportraden

Commerciële
aanbieders of
ondernemers

Verbinding

met aanbieders/ clubs/ ondernemers

- ✓ Clubbijeekkomsten, Cultuur- of Sportcafe's
- ✓ Groepsapp met bestuurders
- ✓ Belrondes en Clubbezoekjes
- ✓ Nieuwsbrieven en Socials
- ✓ Andere manieren voor contact met club

Bedankt voor uw aandacht!

Peet.Mercus@nocnsf.nl
06-14584054

#wewinnenveelmetsport